

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ОСТРОЗЬКА АКАДЕМІЯ»

ЗАТВЕРДИВ

Директор Навчально-наукового
інституту соціально-гуманітарного
менеджменту

_____ Максим КАРПОВЕЦЬ

31 серпня 2022 р.

СХВАЛИЛИ

на засіданні кафедри філософії та
культурного менеджменту

Протокол № 1 від 29 серпня 2022 р.

Завідувач кафедри

_____ Марія ПЕТРУШКЕВИЧ

ПОГОДИВ

гарант освітньо-наукової програми
«Філософія»

_____ Микола ЗАЙЦЕВ

26 серпня 2022 р.

Робоча програма навчальної дисципліни СОЦІАЛЬНІ ТА КУЛЬТУРНІ ПРОБЛЕМИ ІДЕНТИЧНОСТІ

[26.141]

II семестр, 2 рік навчання

Навчально-наукового інституту соціально-гуманітарного менеджменту

Кафедра філософії та культурного менеджменту

Рівень освіти: третій (освітньо-науковий)

Освітньо-наукова програма «Філософія»

Спеціальність 033 Філософія

Викладач:

Зайцев Микола Олександрович, доктор філософських наук,
професор, професор кафедри філософії та культурного
менеджменту

mykola.zaitsev@oa.edu.ua

Кредити та кількість годин:

6 ECTS; 180 годин: 10 год. лекційних, 20 год. семінарських,
2 год. консультації та 148 год. самостійна робота; екзамен

Статус дисципліни:

обов'язкова

Мова навчання:

українська

Форма навчання:

очна (денна) (вечірня)

I. Опис навчальної дисципліни

Та увага, яку отримала проблема ідентичності в контексті сучасної соціокультурної ситуації, стала реакцією на зміни, що охопили усі сфери життя суспільства. Ідентичність виявилася тим поняттям, яке найбільш явно змогло відобразити зв'язок з актуальними сферами соціальної теорії і практики, а тому зайняло важливе місце в гуманітарних науках. В ситуації, коли через ідентичність переломлюється чимало аспектів сучасного життя, філософське осмислення ідентичності виявляється актуальним як ніколи. Важливість знайомства аспірантів з проблемами ідентичності зумовлюється тим, що соціальна філософія традиційно приділяє значну увагу найбільш загальним, сутнісним аспектам явищ і процесів пов'язаних з діяльністю людей. Відтак будь-які проблеми в цій сфері філософського знання пов'язані з вирішенням ними питань власної ідентичності. Усе це визначає необхідність ознайомлення аспірантів з основними проблемами ідентифікацій, які доводиться вирішувати сучасній людині.

Міждисциплінарні зв'язки: Філософія науки, Онтологія соціального, Написання статей.

II. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Соціальні і культурні проблеми ідентичності» є осмислення сутності процесів ідентичності їх соціокультурної значимості, специфіки, складності, суперечливості та здійснення в наш час.

Завдання курсу – розвинути та набути такі фахові та загальні компетентності як:

ЗК4. Здатність до проведення самостійних наукових досліджень.

ЗК5. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК6. Здатність виявляти, ставити та розв'язувати наукові проблеми в сфері філософії.

ФК1. Знання сутності, специфічних рис, властивостей та критеріїв нових підходів в сфері філософії.

ФК3. Вільне володіння категорійно-поняттєвим та аналітично-дослідницьким апаратом сучасної філософії.

ФК8. Здатність працювати в межах сучасного (постнекласичного) типу наукової раціональності, вміти продукувати нові наукові ідеї та ініціювати оригінальні дослідницько-інноваційні проекти.

III. Результати навчання

ПРН 1	Володіти знаннями про природу та значення філософії як специфічного виду людської діяльності та особливій сфері пізнання, включаючи розвиток уявлень про філософію та її сучасні інтерпретації. - знати сутність, основні типи та історичні форми ідентичностей - знати основні протиріччя та парадокси ідентичностей, історичні форми ідентичностей
ПРН 5	Вільно володіти категорійно-поняттєвим та аналітично-дослідницьким апаратом сучасної філософії. - вміти здійснювати аналіз динаміки змін в різних видах ідентичностей - вміти систематизувати та аналізувати джерела та літературу профільної тематики
ПРН 8	Адаптуватися до нових умов, самостійно приймати рішення та ініціювати оригінальні дослідницько-інноваційні проекти. - розуміти особливості здійснення ідентичностей в наш час - вміти аналізувати реальні проблеми ідентичностей в її наслідках та можливих колізіях

IV. Програма навчальної дисципліни

№	Тема дисципліни	Вид навчального заняття	Самостійна робота	Обов'язкове читання	Контрольні заходи
1	Поняття ідентичності. Проблеми ідентифікації	Лекція (2 год.) Семінарське (4 год.)	Підготовка до семінарського заняття (30 год.)	Основна література: 1,5	Конспект лекції. Виступ на семінарському занятті та участь в дискусіях
2	Індивідуальна і колективна ідентичність	Лекція (2 год.) Семінарське (4 год.)	Підготовка до семінарського заняття (30 год.)	Основна література: 1	Конспект лекції. Виступ на семінарському занятті та участь в дискусіях
3	Ідентичність в історії	Лекція (2 год.) Семінарське (4 год.)	Підготовка до семінарського заняття (30 год.)	Основна література: 2,4 Допоміжна література: 7,8	Конспект лекції. Виступ на семінарському занятті та участь в дискусіях
4	Сучасна соціокультурна ситуація та криза ідентичності	Лекція (2 год.) Семінарське (4 год.)	Підготовка до семінарського заняття (30 год.)	Основна література: 1,3,6	Конспект лекції. Виступ на семінарському занятті та участь в дискусіях
5	Демонтаж ідентичності	Лекція (2 год.) Семінарське (4 год.)	Підготовка до семінарського заняття (28 год.)	Основна література: 2,6	Конспект лекції. Виступ на семінарському занятті та участь в дискусіях
6	Консультація	(2 год.)			

V. Порядок оцінювання результатів навчання

Результати навчання	Контрольні заходи	Вимоги до виду контролю	Оцінювання
- вміти систематизувати та аналізувати джерела та літературу профільної тематики	Конспект лекцій	Текстове конспектування лекційного матеріалу від руки або у Word <i>За умови навчання дистанційно: вимоги не змінюються</i>	Кожне лекційне заняття по 1 балу (5 занять = 5 балів)
- знати основні протиріччя та парадокси ідентичностей, історичні форми ідентичностей - вміти здійснювати аналіз динаміки змін в різних видах ідентичностей - розуміти особливості здійснення ідентичностей в наш час	Виступ на семінарському занятті та участь в дискусіях	Володіння термінологією та проблематикою певної теми; вміння критичного аналізу певної проблеми <i>За умови навчання дистанційно: вимоги не змінюються</i>	Кожне семінарське заняття по 5 балів (10 занять = 50 балів)

- вміти аналізувати реальні проблеми ідентичностей в її наслідках та можливих колізіях - знати сутність, основні типи та історичні форми ідентичностей	Екзамен	Володіння матеріалом курсу в цілісності. Білет (2 питання) Письмова та усна відповідь <i>За умови навчання дистанційно: вимоги не змінюються</i>	45 балів
---	---------	--	----------

VI. Рекомендована література

Основна

1. Ковальов Д., Ковальов П. Повстання ідентичності. Дн.: ВКК Баланс-Клуб, 2016. 304 с.
2. Козловець М. А., Ковтун Н. М. Національна ідентичність в Україні в умовах глобалізації: Монографія. К.: ПАРАПАН, 2010. 348 с.
3. Козловець М. А. Феномен національної ідентичності: виклики глобалізації: Монографія. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2009. 558 с.
4. Сміт Ентоні Д. Національна ідентичність. К.: Основи, 1994. 224 с.
5. Титар О.В. Культурні ідентичності в глобалізованому світі (на прикладі слобожанських національно-культурних ідентичностей) // Гуманітарний часопис: зб. наук. праць. Харків: ХАІ, 2010. № 1. С. 114-119.
6. Бауман Зигмунт Плинні часи: життя в добу непевності. К.: Критика, 2013. 176 с.

Допоміжна

7. Міфологічні джерела української етнокультурної моделі: Психологічний аспект. Донецьк: Укр. культуролог. центр, Донецьке відділ. НТШ, 2007. 264 с.
8. Титар О. В. Українські національні і культурні ідентичності у глобалізованому світі (на прикладі культури Слобожанщини): монографія. Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2015. 349 с.

VII. Політики курсу

Відвідування. Курс є обов'язковим для відвідування. Перездача пропущених семінарських занять, модульних контролів можлива при дозволі з деканату інституту.

Дотримання термінів виконання завдань. Завдання виконуються відповідно до затвердженого навчального розкладу.

Особливості вивчення навчальної дисципліни за допомогою технологій дистанційного навчання. Дистанційно лекційний курс читається у системі Google Meet. Семінарські заняття, контрольна робота, ПМК проводяться як групові заняття у системі Google Meet. Методичні матеріали завантажені у системі Moodle, доступ до яких матимуть усі аспіранти, які прослуховують курсу. Ключова література курсу наявна у системі LitPro. Присутність студентів онлайн так само є необхідною умовою для проходження курсу, як і дотримання усіх політик курсу.

Визнання неформальної освіти. У випадку, якщо студент освоїв окремі теми з даного курсу під час проходження МООС, відвідування семінарів, тренінгів тощо, що підтверджене відповідними документами, ці теми йому можуть бути зарахованими в порядку, визначеному нормативними документами НаУОА.

Дотримання принципів доброчесності. Викладач та слухач цього курсу, як очікується, повинні дотримуватися Кодексу академічної доброчесності університету. Будь-яка робота, подана здобувачем протягом курсу, має бути власною роботою здобувача. Не вдаватися до кроків, що можуть нечесно покращити ваші результати чи погіршити/покращити результати інших здобувачів. Якщо буде виявлено ознаки плагіату або іншої недобросовісної академічної поведінки то здобувач буде позбавлений можливості отримати передбачені бали за завдання. Не публікувати у відкритому доступі відповіді на питання, що використовуються в рамках курсу для оцінювання знань.

Під час фінальних видів контролю необхідно працювати самостійно. Не дозволяється говорити або обговорювати, а також не можна копіювати документи, використовувати електронні засоби отримання інформації. Будь-яка спільна поведінка під час виконання контрольних завдань призведе до втрати балів.

[У випадку вибірових дисциплін, під час реєстрації на цей курс Ви погодилися виконувати пункти Кодексу академічної доброчесності університету]